

Jézus két dolgot kért Istentől: országának eljövételét és akaratának megvalósulását. A kettő azonban feltételezi egymást. Istenországa csak Isten akaratának diadalrajutásával jöhet el, ahol nem az ő akarata uralkodik, ott nincs Istenországa. Isten akarata csak Istenországában valósulhat meg a maga teljességében; amíg ez az „ország“ nem kerül hatalomra, Isten akarata sem érvényesülhet maradéktalanul.

A Jézus által kért két dolog összetartozik. Ezt érzékelteti akkor is, amikor így tanít: „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.“ (Mt 7,21) Belépni a mennyek országába csak Isten akaratát cselekedve lehet. Enélkül nincs, nem jön el Istenországa.

De vajon hol van, honnan jön el Istenországa? Egyesek szerint ez az ország a mennyben, az égben van, s oda az emberi lélek csak a halál után juthat el. Mások szerint ez egy világvégi állapot. Mi, unitáriusok, Jézussal egy olyan ország eljövételéért imádkozunk, mely itt a földön valósul meg. Jézus amikor ezeket mondja: „jőjjön el a te országod“, nem egy földfeletti, földöntúli országra gondol, de sem egy határoktól korlátozott földterületre. Ezért mondja, hogy Istenországa nem e világból való, nem szabad összetéveszteni egy evilági megszokott országgal, ahol a hatalom emberek kezében van.

Istenországa — Jézus szerint — lelki ország, határok, emberi korlátok nélkül, ahol Isten uralma, akarata érvényesül, de nem önkényesen, hanem úgy, hogy az ember megérti Isten akaratát és azt teljesíti. Így benne megvalósulnak a legmagasztosabb lelki értékek: az isten- és emberszeretet, jóság, irgalom és megbocsátás. Következésképpen ez az ország bennünk van, mint az elvetett magban a csíra, mint a tésztában a kovász. A magból csak úgy lesz új növény, ha a csíra életképes, a tésztából csak úgy lesz kenyér ha a kovász jó, s megkeleszti azt. A bennünk levő Istenországa is csak úgy bontakozik ki, ha annak csírája, kovásza, a lélek elindítja megvalósulásának folyamatát. Ehhez azonban az ember fel kell ismerje, hogy ő Isten munkatársa, s bár nagyon nehéz, szinte emberfeletti követelmény, újjá kell születessen, alávetve magát Isten akaratának. Ezért van szoros összefüggésben Istenországa eljövetele és Isten akaratának teljesítése.

„Legyen meg a te akaratod“ — ezt imádkozzuk mindig a Mi Atyánkban, de meg kellene értenünk, hogy ez az akarat s Istenországa, általunk, rajtunk keresztül valósul meg. Ezért Isten akaratának öntudatos eszközévé kell lennünk, ez tesz Jézus tanítványává és igaz kereszténnyé minket.

„Ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd“ (Lk 22,42) — imádkozott Jézus halála előtt. Vajon miért vetette alá magát Isten akaratának, miért vállalta a keresztet? Azért, mert öntudatosult benne, hogy Isten akaratát cselekedni a legfontosabb az ember számára, még akkor is, ha ezért üldöztetés, szenvedés és halál vár rá. Isten akarata előtti meghajlása nem szolgál megalázkodás valami külső tekintély, hatalom előtt, hanem akaratának önkéntes alávetése. Szeretett, mert tudta, hogy ez Isten akarata, s felismerte, hogy a szeretet a legnagyobb erő, a legdrágább

kincs. Nélküle soha nem jön el Istenországa, s érte a halál is csekény áldozat.

Nem véletlenül írta az egyik nagy amerikai unitárius teológus, Channing, hogy Isten akaratának teljesítése a kereszténység első és utolsó célja. Istenországát megvalósítani, üdvözülni és Isten akaratát cselekedni egy és ugyanazon dolog. Hisz Isten is „azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön“ (1Tim 2,4), bejusson Istenországába. Ha tehát Isten akaratát cselekedjük, ha általunk is meglesz az ő akarata, akkor: „... mi már a földön, ideleenn építjük föl a mennyet.“ (Heine). Akkor Istenországa eljön, megvalósul „... mint a mennyben, úgy a földön is; ...“.

Hogy pontosan mikor? Az egyik nagy gondolkozó szerint: „Nem a mi dolgunk, hogy mikor valósul meg Istenországa, de a mi feladatunk, hogy mint Isten munkatársai a világot olyan módon alakítsuk, amely megfelel az Istentől tervezett jövőnek.“ (Christian Link) Kérjük hát hittel, naponként Jézussal: „Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod“ Istenem! De cselekedjük is Isten akaratát, országa eljöveteleért!

Jézus szilárdan hitte, hogy Istenországa megvalósul. De nemcsak hitte és nemcsak kérte Istentől annak megvalósulását, hanem Isten akaratának cselekvésével, tett is érte.

Pál apostol szerint, aki Istentől kapott erejét országa szolgálatába állította: „Nem beszédben áll az Isten országa, hanem erőben“. (1Kor 4,20) Ha igazán áhítozzuk Istenországa eljöveteletét, megvalósulását, akkor követjük a Szentírás tanítását: „Az Isten akarata szerint éljétek le testi életek hátralevő idejét.“ (1Pt 4,2). Amen.

MINDENNAPI KENYÉR

○

Mt 6,11

Jézus a Mi Atyánkban inkább lelki, mint testi javakat kér Istentől. Kéri Isten nevének megszentelődését, országa eljöveteletét, akaratát megvalósulását, s kéri vétkeink bocsánatát, a kísértésből és gonosztól való szabadulását. Egyetlen, anyagiakra irányuló kérése az, amit a felolvasott bibliai vers tartalmaz: „a mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma“.

Vajon miért vette be Jézus imádságába a kenyérkérést? Azért, mert tudta, mint ahogy mi is tudjuk és tapasztaljuk, hogy kenyér nélkül nincs élet. Milyen találoán fogalmazza meg ezt a gondolatot Móra Ferenc: „Üres fejjel lehet élni, üres gyomorral nem“. Az embernek fennmaradásához szüksége van tehát a mindennapi kenyérre, táplálékra. Ezt az állítást igazolja a Biblia is. A zsidó nép negyven éves pusztai vándorlása alatt elpusztult volna kenyér nélkül. Isten — kérésükre — mindennap mannával táplálta őket, hogy életben maradjanak.

Jézus, bár tanította, hogy: „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából jön.“ (Mt 4,4) ötezer embernek ad kenyeret, amikor megéheznek tanítása hallgatása közben.